

Idioma paipai

L'**idioma paipai** (tamién: **akwa'nala** o **jaspuy pai**, AFI /xaspuj pai/^[3]) ye una llingua perteneciente a la familia llingüística yumano-cochimí, que foi incluyida na revesosa macrofamilia hokana. Ye faláu por unes poques decenes de persones qu'habiten nel conceyu d'Ancón, nel centru-sur del estáu mexicanu de Baxa California.

L'idioma paipai foi documentáu por Judith Joël y Mauricio J. Mixco, que publicaron dellos testos sobre la so sintaxis, gramática y morfoloxía. Tamién con un gran corazón

Contenúu

Clasificación

Historia

Ver tamién

Notes y referencies

Bibliografía

Paipai, Akwa'nala

Falantes	162 (2010) ^[1]
Familia	<div>Yumano-cochimés <div>Pai Idioma paipai</div></div>
Alfabetu	Llatín
Estatus oficial	
Oficial en	En Méxicu tien reconocencia como llingua nacional xuntu col español. ^[2]
Reguláu por	Secretaría d'Educación Pública
Códigos	
ISO 639-1	nengunu
ISO 639-2	nengunu
ISO 639-3	ppi (http://www.sil.org/iso639-3/documenta tion.asp?id=ppi)

Clasificación

Como parte de la familia yumana, el paipai forma parte del subgrupu llamáu micu, qu'inclúi al altu yumano (que los sos dialeutos más conocíos son los falaos polos yavapai, hualapai y havasupai, nel occidente d'Arizona). La rellación ente'l paipai y les llingües altoyumanas ye bien cercana.

Historia

La revesosa téunica de la glotocronología suxure que'l grupu *pai* de les llingües yumano-cochimés pudo habese dixebráu d'otres cañes del grupu yumano (rieño y del delta) fai unos 1 mil -- 1 mil 700 años antes. Tamién según datos glotocronolóxicos, plantegóse qu'el paipai dixebrar del altu yumano fai menos de mil años.

Ver tamién

- Llingües de Méxicu

Notes y referencies

1. INALI (2010). «Población de 5 años y más falante de dalguna llingua indíxena por variante llingüística según bilingüismo lengua indíxena-español. Llocalidaes con asentamientos históricos , 2000 (http://site.inali.gob.mx/pdf/estadistica/VARIANTE/VARIANTE_C3_monolingui smo.pdf)». *Estadística básica de la población falante de llingües indíxenes nacionales*. Consultáu'l 26 de xunu de 2012.
2. Honorable Congresu de la Unión (13 de marzu de 2003). «Ley Xeneral de Derechos Llingüísticos de los Pueblos Indíxenes». *Diariu Oficial de la Federación*.
3. INALI (2008). «Paipai (http://www.inali.gob.mx/clin-inali/html/v_paipai.html#1)». *Catalogo de llingües indíxenes nacionales: Variantes llingüístiques de Méxicu coles sos autodenominaciones y referencies geoestadísticas*. Consultáu'l 20 de setiembre de 2012.

Bibliografía

- Mixco, Mauricio J. (1994). «Carauterístiques tipolóxiques de les llingües yumanas», *Estudio de llingüística y sociolingüística*.

Control d'autoridaes Proyeutos Wikimedia · Datos: Q56726

Sacáu de «https://ast.wikipedia.org/w/index.php?title=Idioma_paipai&oldid=2976408»

La última edición d'esta páxina foi el 17 may 2020, a les 20:48.

El testu ta disponible baxo la Llicencia Creative Commons Reconocimientu/CompartirIgual 3.0; puen aplicase otres cláusules más. Llei [les condiciones d'usu](#) pa más detalles.